

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT

Verksamhetsåret 2023

Innehållsförteckning

Förord	4
Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhetsberättelse för 2023...5	
Vattenvårdsförbundets syfte	5
Medlemmar	5
Kommuner	5
Länsstyrelser	5
Regioner.....	5
Företag som utnyttjar Mälaren som recipient för avloppsvatten.....	6
Företag som nyttjar Mälaren för dricksvattenproduktion	6
Vattenvårdsorganisationer.....	6
Myndigheter.....	6
Intresseorganisationer	6
Förvaltningsberättelse	7
Styrelse.....	7
Mälarens vattenvårdsförbunds kansli.....	8
Arbetsgrupp Mälarens vattenvårdsförbund	9
Kontaktpersoner och stämooombud	9
Vattenpolitiker 2023	10
Nätverk.....	10
Möten inom förbundet	11
Årsstämma	11
Styrelsemöten	12
Möten med arbetsgruppen	12
Nätverk för vattenstrategier	12
Samverkan och information.....	13
Vattenmyndigheten.....	13
Havs- och vattenmyndigheten (HaV)	13
Vattenvårdsförbund	13
LIFE IP Rich Waters	14
Övriga organisationer och allmänhet	14
Verksamhet 2023	15
Bedriva miljöövervakning och ta fram underlag om tillstånd i vattenmiljö.. 15	
Basprogrammet, Mälarövervakningen.....	16
Inventering av glacialrelikta kräftdjur.....	16
CyanoAlert, fjärranalys av alger	16
Effektbaserade vattenanalyser.....	17
Utveckling av satellitbaserade indikatorer för statusklassning	17
Redovisa miljöövervakning till nytta för medlemmarnas verksamhet	18
Rapporter och sammanställningar	18
Seminarier	18

Stötta medlemmarna att nå målet god status i alla

vattenförekomster	20
Samordna planering, finansiering och genomförande av åtgärder samt stötta med sakkunskap	20
Ansökningar om medel för åtgärder	20
Riskanalys av Mälaren	20
Bekämpning av sjögull i Mälaren	20
Åtgärdssamordnare Sagån-Mälaren och Svartån	21
LAVA - lokal administration av vattenvårdsåtgärder	23
Stöd till åtgärder inom kommunerna	24
LIFE IP Rich Waters	24
Tillhandahålla lättillgänglig information om Mälaren	29
Hemsidan.....	29
Facebook & LinkedIn.....	29
Nyhetsbrev.....	30
Inslag i media.....	30
Utfall jämfört med budget 2023	31
Kommentarer till utfallet	32
Förenklat årsbokslut för 2023	33

Förord

Mycket har hänt under året som gått. Vi har bland annat kommit igång på allvar med den punkt i vår vision som heter ”Förbereda oss för att hantera kommande miljöutmaningar för Mälaren tillsammans”. Under 2023 arbetade vi vidare med riskanalysen för Mälaren och det står klart att de mest angelägna frågorna att ta itu med för att skydda Mälaren är PFAS-problematiken jämte hur vi hanterar klimatförändringens påverkan på Mälaren.

Under sommaren upplevde vi stora översvämningar runt Mälaren, framförallt i Västmanland, vilket gjorde frågan om klimatförändringen påtaglig. Vi kommer med all sannolikhet att få se kraftigare översvämningar som inträffar oftare runt Mälaren. Översvämningarna medför många olika problem. Att förebygga problemen är viktigt och här går det hand i hand med det arbete som våra åtgärdssamordnare gör med att stötta genomförande av vattenvårdsåtgärder i hela avrinningsområdet. Åtgärder som fördröjer vattnet i landskapet är både effektiva för att minska övergödningen samtidigt som det minskar översvämningensrisken.

Inom åtgärdssamordningen startade vi upp ett intressant pilotarbete under året i samarbete med vattenmyndigheten, som berör just de åtgärder som fördröjer vatten i landskapet. LAVA, ”Lokal administration av vattenvårdsåtgärder” har vi kallat det. Målet är att hitta en bra modell för hur de många åtgärder som genomförs i avrinningsområdena för att fördröja av vattenflöden, ska kunna klaffa in i vattenförvaltningens systematik på ett bra sätt. På så vis hoppas vi kunna binda ihop de lokala initiativen med den stora bilden som modelleras fram för hela avrinningsområdet, och hitta en röd - eller blå - tråd däremellan.

I förbundet har vi också genomfört en rad olika seminarier och utbildningsinsatser under året. Vid de träffar där vi har hållit vår nu uppdaterade utbildning för politiker om kommunens roll i vattenförvaltningen, har det sammanlagt deltagit över 200 personer, och 26 vattenstrateg/samordnare från kommuner har beställt hem vårt material för att hålla utbildningen i sin kommun. Så vi når ut och allt fler drar nytta av vårt arbete!

Under sommaren 2023 inträffade även något uppseendeväckande i Mälaren. Den invasiva arten sjögull, som breder ut sig från väster till öster i Mälaren drabbades av en sjukdom, som fick större delen av allt sjögull att dö bort. I slutet av augusti fanns det knappt några levande plantor kvar. Med hjälp av forskare från SLU kommer vi att följa utvecklingen framåt noga. Varför och riktigt vad som har hänt har vi ännu inga svar på, men vi hoppas kunna få det så småningom.

Västerås, april 2024
Ingrid Hägermark
Förbundschef Mälarens vattenvårdsförbund

Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhetsberättelse för 2023

Styrelsen för Mälarens vattenvårdsförbund avger följande verksamhetsberättelse för 2023.

Vattenvårdsförbundets syfte

Förbundets syfte är att bidra till underlag för samhällsplanering och annan verksamhet av betydelse för vattenförhållandena i Mälaren för att öka möjligheterna att följa upp miljömål och initiera miljöförbättrande åtgärder.

Förbundet har även som målsättning att genom samverkan främja vattenvårdande insatser i Mälaren och dess avrinningsområde. Förbundet är en allmännyttig ideell förening.

Medlemmar

Flertalet av alla de som nyttjar, påverkar eller utövar tillsyn av Mälaren är medlemmar i vattenvårdsförbundet. Med kommunerna inom Mälarens vattenvårdsförbund har vi representerat vi ca 2,5 miljoner av de totalt 2,9 miljoner invånare som bor i Mälarens avrinningsområde.

Följande organisationer var medlemmar i förbundet 2023:

Kommuner

Botkyrka, Ekerö, Enköping, Eskilstuna, Fagersta, Hallstahammar, Hanninge, Huddinge, Håbo, Järfälla, Knivsta, Kungsör, Köping, Nykvarn, Sala, Salem, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Stockholm, Strängnäs, Sundbyberg, Södertälje, Upplands-Bro, Upplands-Väsby, Uppsala och Västerås kommuner. I dessa kommuner bor sammanlagt ca 2,5 miljoner invånare.

Länsstyrelser

Stockholms län, Södermanlands län, Uppsala län och Västmanlands län.

Regioner

Region Stockholm, Region Uppsala och Region Västmanland.

Företag som utnyttjar Mälaren som recipient för avloppsvatten

Pfizer Health AB, Ragn-Sells Avfallsbehandling AB, Svensk Oljeåtervinning AB och Yara AB.

Företag som nyttjar Mälaren för dricksvattenproduktion

Mälarenergi, Norrvatten, Stockholm Vatten och Avfall samt Telge Nät.

Vattenvårdsorganisationer

Arbogaåns vattenförbund, Enköpingsåns vattenråd, Fyrisåns vattenförbund, Hedströmmens vattenförbund, Hjälmarens vattenvårdsförbund, Hågaåns vattenråd, Kolbäcksåns vattenförbund, Räcksta ås vattenråd, Sagåns vattenråd, Svealands kustvattenvårdsförbund och Örsundaåns vattenråd.

Myndigheter

Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket och Trafikverket.

Intresseorganisationer

VAS-rådet (Rådet för Vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län), Mälarens fiskareförbund, Sportfiskarna region Mälaren, Mälarens båtförbund, LRF Mälardalen och LRF Södermanland samt länsförbunden av naturskyddsföreningen i Södermanland, Västmanland och Uppsala.

Förvaltningsberättelse

Styrelse

Under 2023 har styrelsen haft följande sammansättning:

Ordinarie

Solveig Nilsson (S)

Västerås stad

Peter Vesper (S)

Köpings kommun

Bengt Strandberg (S)

Eskilstuna kommun

Elinor Caruth (M)

Strängnäs kommun

Åsa Sturestig (MP)

Stockholms stad

Lars Greger (MP)

Södertälje kommun

Andreas Almquist (MP)

Hallstahammars kommun

Rickard Malmström (MP)

Uppsala kommun

Jacques de Maré (MP)

Region Stockholm

Anders Lindblom

(enhetschef miljöanalys)

Länsstyrelsen i Stockholms län

Carina Färm

(vattenvårdsdirektör)

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Daniel Hellström

(kvalitets- och utvecklingschef)

Norrvatten

Vakant

Representant näringslivet

Per Pettersson

(VD Svenska Insjöfiskarena)

Mälarens Fiskareförbund

Ersättare

Vakant

Västerås stad

Dan Stigenberg (S)

Kungsörs kommun

Mattias Peterson (C)

Upplands-Bro kommun

Krister Larsson (M)

Enköpings kommun

Louise Rollins (MP)

Huddinge kommun

Tony Haddad ©

Järfälla kommun

Mikael Rye-Danjensen (KNU)

Knivsta kommun

Mats Andersson (M)

Uppsala kommun

Christoffer Wickberg (KD)

Region Stockholm

Irene Karlsson Elfgren

(funktionschef vatten)

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Vakant

Länsstyrelsen i Uppsala län

Susanne Lindhe

(dricksvattenspecialist)

Stockholm Vatten och Avfall AB

Vakant

Representant näringslivet

Malin Kjellin

(projektledare fiskevård)

Sportfiskarna region mitt

Cassandra Telldahl Bjelkelöv
LRF Mälardalen

Vakant
Sjöfartsverket

Kjell Johansson (lantbrukare)
LRF Södermanland

Ingmarie Ahlberg (sektionschef
miljö och arkitektur)
Trafikverket

Ordförande i styrelsen var Solveig Nilsson, Västerås stad.

Vice ordförande har varit Lars Greger, Södertälje kommun.

Sekreterare har varit Ingrid Hägermark och Anna Carlheim, Länsstyrelsen Västmanlands län.

Kassaförvaltare har varit Roger Norström, Dentaredovisning i Mälardalen.

Revisorer

Ordinarie

Caroline Swartström,
Grant Thornton

Ulla Persson (S)
Västerås stad

Ersättare

Johan Lindén,
Grant Thornton

Patrik Boström (S)
Surahammars kommun

Valberedning

I valberedningen har Olof Bergold, Västerås stad (sammankallande) och Anders Karpesjö, Järfälla kommun samt Katarina Luhr, Stockholms stad, ingått.

Mälarens vattenvårdsförbunds kansli

Under 2023 var Ingrid Hägermark förbundschef i förbundet och arbetade 95% procent. Elin Ångman arbetade 95 % som processledare. Viktor Kärvinge arbetade 60% som åtgärdssamordnare. Joakim Prabert 100% som agronom/åtgärdssamordnare. Viktoria Vingmarker arbetade 7 % med klimatrelaterade vattenfrågor. Anna Andersson Ax arbetade 10 % som kommunikatör jan-juli. Daniel Anundi arbetade 10% som kommunikatör och Anna Carlheim arbetade 20 % som projektassistent från och med augusti. Kassören Roger Norström har arbetat ca 10% med ekonomiadministrationen.

Samtliga på kansliet utom kassören är anställda av Länsstyrelsen i Västmanlands län och placerade på Vattenmyndighetens kansli. Länsstyrelsen i Västmanlands län får ersättning för detta från förbundet. Kassören sköter uppdraget till förbundets kansli via egen firma.

Kanslipersonal: Ingrid Hägermark, Elin Ångman, Viktor Kärvinge, Viktoria Vingmarker, Joakim Prabert, Anna Carlheim, Daniel Anundi och Roger Norström.

Arbetsgrupp Mälarens vattenvårdsförbund

Arbetsgruppen har under 2023 bestått av följande:

Joakim Lücke	Stockholm Vatten och Avfall
Susanne Lindhe	Stockholm Vatten och Avfall
Helene Ejhed	Norrvatten
Henrik C Andersson	Länsstyrelsen i Stockholms län
Jonas Hagström	Länsstyrelsen i Stockholms län
Irene Karlsson Elfgrén	Länsstyrelsen i Södermanlands län
Gunilla Lindgren	Länsstyrelsen i Uppsala län
Vakant	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Ingrid Hägermark	Mälarens vattenvårdsförbund
Viktor Kärvinge	Mälarens vattenvårdsförbund
Elin Ångman	Mälarens vattenvårdsförbund
Christina Saltström	Upplands-Väsby kommun
Maria Pettersson	Stockholm stad
Babette Marklund	Järfälla kommun
Mia Svedäng	Naturskyddsföreningen

Joakim Pansar och Mats Thuresson från Länsstyrelsen i Stockholms län ingår även i arbetsgruppen för frågor gällande miljöövervakningsprogrammet.

Kontaktpersoner och stämooombud

För respektive medlemsorganisation finns en utsedd kontaktperson samt stämooombud. För att ta del av lista över kontaktpersonerna och ombuden, kontakta kansliet.

Vattenpolitiker 2023

Många kommuner har även utsett en eller flera vattenpolitiker:

Karin Tempelman	Enköping
Sarita Hotti	Eskilstuna
Anders Lönroth	Huddinge
Henrik Juhlin	Huddinge
Tommy Rosenkvist	Håbo
Fredrik Anderstedt	Håbo
Tony Haddad	Järfälla
Mikael Rye-Danjelsen	Knivsta
Dag Stigenberg	Kungsör
Mervi Ulvbane	Nykvarn
Martin Enström	Nykvarn
Sture Johansson	Sala
Erik Hamrin	Sala
Jonas Riedel	Sollentuna
Victoria Johansson	Solna
Magnus Stuart	Strängnäs
Magnus Brandel	Strängnäs
Towe Bengtsson	Sundbyberg
Mattias Petersson	Upplands-Bro

Nätverk

Det finns ett flertal nätverk där medlemmarna kan ha en eller flera representanter. Under 2023 har följande nätverk varit aktiva:

MEDLEMSNÄTVERK BASERAT PÅ UPPGIFT/ROLL I VATTENARBETET

- Nätverk för vattenpolitiker på kommuner
- Nätverk för vattenstrateger på kommuner
- Nätverk för åtgärdssamordnare

ÄMNESPECIFIKA NÄTVERK

- Nätverk för kartläggning och åtgärder mot PFAS/PFOS
- Nätverk för minskad spridning av giftiga båtbottnfärger (TBT)
- Nätverk för projektutveckling
- Nätverk för bekämpning av sjögull

För att ta del av lista över deltagare i respektive nätverk, kontakta kansliet.

Möten inom förbundet

Årsstämma

Årsstämman ägde rum den 12 maj på Ersta konferens i Stockholm. Samtliga deltagare fanns med på plats, ingen möjlighet att närvara digitalt gavs detta år.

Direkt efter stämman presenterade Stina Drakare och Faruk Djodjic från institutionen för vatten och miljö, SLU, resultaten från miljöövervakningen i Mälaren 2022.

Efter lunchpausen hölls miniseminarier på temana:

- Finansiera vattenvård med riskkapital och ekosystemstjänster – vattenvård från ett engelskt perspektiv
- Nyuppdaterad utbildning om kommunernas åtgärder i Vattenförvaltningens åtgärdsprogram 2022-2027
- Åtgärder och erfarenheter från LEVA-samordningen av åtgärder inom Mälarens vattenvårdsförbund
- Catchment management and flooding management in Scotland, with natural based solutions

Bilder från årsstämman, 64 personer deltog under stämmoförhandlingen.

Efter miniseminarierna höll Klas Hyllander från Stockholms stad ett föredrag om Slussen i Stockholm, dess historik och bygget av nya Slussen. Därefter promenerade deltagarna ner till Slussenrummet på Södermalms-torg för visning av modellen av nya Slussen och en titt från utsiktsplatsen över bygget av nya Slussen.

Styrelsemöten

Styrelsen har haft fyra möten under 2023 vid följande datum och platser:

- 14 februari, digitalt via Skype
- 30 mars, Västerås stadshus
- 22 augusti, Länsstyrelsen i Stockholms län
- 23 november, digitalt via Skype

Protokoll från styrelsemötena finns på hemsidan: www.malaren.org. Protokollen sänds till styrelsen och revisorer med flera via e-post.

Möten med arbetsgruppen

Under år 2023 har arbetsgruppen inte träffats. Under detta år har fokus istället lagts på att bygga upp de olika nätverken inom förbundet.

Nätverk för vattenstrategier

Under år 2023 har nätverket med 26 kommuner delats upp i två grupper, en för kommunerna på västra sidan om Mälaren, och en för de kommuner som ligger österut. Varje nätverk har haft tre möten under året.

- 3 februari Nätverk Ö (fysiskt möte)
- 10 februari Nätverk V (fysiskt möte)
- 4 september Nätverk Ö (fysiskt möte)
- 3 oktober Nätverk V (digitalt möte)
- 21 november Nätverk Ö (digitalt möte)
- 8 december Nätverk V (fysiskt möte)

Samverkan och information

Mälarens vattenvårdsförbund har under 2023 i olika sammanhang samverkat med andra organisationer om förbundets arbete.

Vattenmyndigheten

Samordning av förbundets och Vattenmyndigheten arbete har skett fortlöpande under 2023, eftersom förbundets kansli är placerat på Vattenmyndigheten i Västerås. Personalen på förbundets kansli har deltagit på avdelningsmöten och kanslimöten inom Norra Östersjöns vattendistrikt. Mälarens vattenvårdsförbund har även en representant i Vattenmyndighetens referensgrupp för kommuner i distriktet. Samverkansansvarig på Vattenmyndigheten ingår förbundets nätverk för vattenstrategier på kommunerna.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

Mälarens vattenvårdsförbund samverkar med HaV i många frågor, kanske främst miljöövervakningen, men även inom projektutveckling. Sedan 2019 ingår Mälarens vattenvårdsförbund med ett pilotområde inom HaV:s satsning LEVA (Lokalt engagemang för vatten), en satsning för mer åtgärder mot övergödning, som samordnas av HaV. Läs mer under rubriken ”Åtgärdssamordnare Sagån” på sid 22.

Mälarens vattenvårdsförbund deltog som föredragare under de nationella miljöövervakningsdagarna i Uppsala i september. Förbundet deltog även i det årliga utförarmötet för Nationell Miljöövervakning, programområde Sötvatten, som ägde rum i Sigtuna den 26-27 november.

Vattenvårdsförbund

Mälarens vattenvårdsförbund samverkar och utbyter löpande information med andra vattenvårdsförbund, främst de stora sjöarnas, Vänerns och Vätterns, men även Hjälmarens vattenvårdsförbund och Svealands kustvattenvårdsförbund. Vänerns, Vätterns och Mälarens vattenvårdsförbunds kanslier har gått mot ett allt större samarbete när det gäller miljöövervakning och kommunikation, där verksamheterna är mycket likartade.

Månatliga avstämningar har hållits under hela året via Skype med Vänern och Vätterns vattenvårdsförbund.

LIFE IP Rich Waters

Mälarens vattenvårdsförbund deltar som en partner i LIFE IP Rich Waters, och samverkar genom detta med många andra kommuner, länsstyrelser, företag och andra organisationer i Norra Östersjöns vattendistrikt. Samverkan sker både genom konkret arbete i projekten, samt andra aktiviteter som gemensamma möten inom hela LIFE IP.

Övriga organisationer och allmänhet

Organisationer runt Mälaren har fått information om verksamheten i förbundet och annan aktuell information om vatten via hemsidan och sociala medier, samt på förfrågan genom föredrag och även genom artiklar och inslag i tidningar, TV och radio.

Dessutom sker en omfattande informationsspridning via e-post och telefon genom samtliga av kansliets medarbetare, arbetsgrupp och styrelse.

Verksamhet 2023

Enligt stadgarna ska Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhet omfatta följande:

- Bedriva miljöövervakning och ta fram underlag om tillstånd i vattenmiljön
- Redovisa miljöövervakningen till nytta för medlemmarnas verksamhet
- Bedriva arbete för samråd, information och resursutnyttjande
- Samverka med andra vattenorganisationer för att samordna utrednings- och åtgärdsfrågor
- Tillhandahålla lättillgänglig information om Mälaren

Enligt den vision som Mälarens vattenvårdsförbund antagit för verksamheten 2022-2027 ska förbundet:

- Vara en mötesplats för samverkan och ömsesidigt utbyte och lärande mellan medlemmarna
- Fortsätta att bedriva miljöövervakning i Mälaren samt utveckla den
- Stötta medlemmarna att nå målet god status i alla vattenförekomster till 2027
- Vara en gemensam röst för förbundets medlemmar gentemot relevanta sektorsmyndigheter
- Förbereda oss för att hantera kommande miljöutmaningar för Mälaren tillsammans
- Kommunicera Mälarens värde och nytta för att medvetandegöra oss alla

Bedriva miljöövervakning och ta fram underlag om tillstånd i vattenmiljö

Under 2023 har följande undersökningar utförts i Mälaren:

Undersökning	Utförare	Kostnad	Bidrag
Undersökning av vattenkemi, botten-djur, växt- och djurplankton i Mälaren (basprogram)	SLU, Institutionen för vatten och miljö	1 069 898 kr	780 000 kr (HaV)
Inventering av makrofyter (vattenväxter)	Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB	175 000	
Inventering av glacialrelikta kräftdjur	Björn Kinsten	51 900 kr	

Drift av sensorövervakning i Sagån (installerades 2018 inom LEVA-projektet, åtgärder mot övergödning)	SLU, Institutionen för vatten och miljö	32 000 kr	
CyanoAlert, fjärranalys av alger	Brockmann Geomatics	72 500 kr	
Effektbaserade vattenanalyser, miljögifter	BioCell Analytica	46 500	

Basprogrammet, Mälärövervakningen

Basprogrammet sker inom ramen för den nationella miljöövervakningen i delprogrammet ”Stora sjöar”. Övervakningen samordnas av vattenvårdsförbunden för respektive sjö (Vänern, Vättern och Mälaren) och Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndigheten bidrog med 780 000 kr under 2023 till Mälaren för genomförande av programmet. Vid sex tillfällen under året provtas 11 platser i hela Mälaren och en gång om året, i augusti provtas totalt 32 stycken platser, för att täcka in samtliga vattenförekomster i Mälaren.

Från och med januari 2018 har vi ingått en överenskommelse om forskningssamarbete mellan MVVF och SLU om Mälärövervakningen som löper till och med 2024.

Rapporten från basprogramsövervakningen 2023 färdigställs under april 2024. Den kommer att publiceras i samband med årsmötet den 17 maj och kommer även att läggas ut på hemsidan för distribution till förbundets medlemmar. I rapporten ingår även en redogörelse för forskning inom SLU som har koppling till Mälaren och Mälärövervakningen.

Inventering av glacialrelikta kräftdjur

Sedan 2015 genomförs årligen en inventering av glacialrelikta kräftdjur i Mälaren, samt även i Vänern och Vättern. Dessa små kräftdjur är en mycket viktig föda för flera fiskarter. Förekomsten av olika arter speglar också temperaturen i sjön, och därför är undersökningen en pusselbit för att följa klimatförändringens påverkan på Mälaren. 2021 hävdade man även in ett invasivt kräftdjur, *Hemimysis anomala*, som tidigare inte har upptäckts i Sverige. Därför finns nu extra bevakning på dessa, och som en uppföljning av Mälarens vattenvårdsförbunds undersökning, genomförde Länsstyrelsen i Stockholm en uppföljande undersökning enbart av de invasiva kräftdjuren under 2023 som återfinns här: [Utbredning av två främmande mysider i östra Mälaren | Länsstyrelsen Stockholm \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se).

CyanoAlert, fjärranalys av alger

Under sommaren 2023 fortsatte vi använda den satellitbaserade tjänsten CyanoAlert, för att få hjälp att bevaka algblomningar i Mälaren. I tjänsten ingår en gratisapp där vem som helst kan gå in och få information om

algkoncentration och risk för cyanobakterier för en valfri plats i Mälaren. Till exempel vid sitt eget badställe, eller rastställe för hunden.

I samarbete med flera länsstyrelser utökades tjänsten till att omfatta ett större geografiskt område under 2023. Detta gör att tjänsten blir billigare för oss i Mälarens vattenvårdsförbund, då vi delar på den med Länsstyrelserna i Stockholm, Södermanland och Östergötland. I den utökade tjänsten ingår även en viewer för visualisering av satellitdata och vattenkvalitetskartor samt sammanställning av miljöövervakningsdata för Mälarens övervakningsstationer.

Effektbaserade vattenanalyser

Med effektbaserade vattenanalyser mäts vattnets toxiska effekt på levande, odlade celler. Effektbaserade analyser tillför kunskap om den sammanvägda effekten av kända och okända miljögifter och även cocktaileffekter, något som inte mäts med traditionella analyser.

I denna undersökning analyseras vatten från Mälaren, Vänern och Vättern, och det är fokus på sjöarna som dricksvattentäkter. Därför deltar även ett flertal vattenverk runt alla tre sjöarna. Vattenprover har samlats från 5 lokaler under 3 tillfällen i Mälaren 2023 och kommer även att samlas in under vintern 2024. Proverna analyseras med en panel av effektbaserade metoder, relevanta för hälsa och miljö.

Resultaten ska sammanställas i en rapport och där jämföras internt, med andra studier i Sverige och internationellt, samt med i litteraturen föreslagna riktvärden. Rapporten färdigställs under våren 2024.

Utveckling av satellitbaserade indikatorer för statusklassning

Under 2022 och 2023 har vi i Mälaren, Vänern och Vättern tillsammans med Brockmann Geomatics och SLU, medverkat i ett projekt för att utveckla satellitbaserade indikatorer för statusklassning. Syftet är att kunna få förbättrade och förenklade metoder att statusklassa vattenförekomster, vilket på sikt skulle kunna leda till att vi kan ersätta vissa delar av den extensiva provtagningen i Mälaren med satellitövervakning. Projektbudgeten är 819 500 kr, varav Havs- och vattenmyndigheten bidrar med 200 000 kr och Rymdstyrelsen bidrar med 619 500 kr. Projektet har blivit förlängt och kommer att slutredovisas i början av 2024.

ÖVERSYN AV MILJÖGIFTSÖVERVAKNINGEN I MÄLAREN

Under 2023 har vi fortsatt arbetat med att ta fram ett övervakningsprogram för miljögifter i Mälaren. Då vi behöver genomföra en större screening av förekomsten av miljögifter i Mälarens vattenförekomster innan vi kan komma vidare, har vi fått pausa arbetet, och istället försökt få fram medel för att bekosta en sådan screening. Kostnaden rör sig om en kostnad om ca 1,5 miljoner kr för vattenanalyser och 0,5 miljoner kr för analyser av miljögifter i fisk. Under hösten 2023 har vi med hjälp av medel inom LIFE IP Rich Waters fått fram en summa för att kunna

genomföra halva screeningen i vatten i Mälaren. Provtagningen kommer att genomföras under 2024 i samband med SLU:s ordinarie vattenprovtagning.

Redovisa miljöövervakning till nytta för medlemmarnas verksamhet

Rapporter och sammanställningar

Under 2023 har följande rapporter färdigställts från undersökningar och andra projekt som påbörjats /genomförts från 2021 till 2022.

Rapport	Utförare	Genomförandeår
Fokus på Mälaren 2022 (resultat från Mälärövervakningen 2022 m.m.)	SLU, Institutionen för vatten och miljö	2022
Miljögifter i fisk från Vätern, Vättern och Mälaren 2021	Calluna	2021–2022
Glacialrelikta kräddjur i Vätern, Vättern och Mälaren 2022	Björn Kinsten	2022
Sjögull i Västra Mälaren 2022 - Bestånd och bekämpningsstatus	BioPrio	2022
Fågelskär i Mälaren 2022, faktablad	Länsstyrelsen Stockholm (publiserar även faktabladet)	2022

Samtliga rapporter förutom faktabladet om sjöfågel, finns utlagda på Mälarens vattenvårdsförbunds hemsida under publikationer. Faktabladet finns under publikationer på Länsstyrelsens i Stockholm hemsida.

Seminarier

MÄLARSEMINARIUM

Den 28-29 november höll MVVF tillsammans med SLU det sjätte årliga Mälarseminariet för medlemmar i Mälarens vattenvårdsförbund. Vi berättade om färsk resultat från miljöövervakningen i Mälaren, pågående forskningsprojekt och intressanta åtgärder i och runt Mälaren. De två dagarna innehåller fyra tematiska block på teman miljögifter, övergödning, fria vandringsvägar och biologisk mångfald. Totalt var 96 personer anmälda till Mälarseminariet. Den 28 november var 81 deltagare på plats på SLU, och den 29 november 56 deltagare på plats.

Bild: Mälarens vattenvårdsförbund och SLU under 2023 års Mälarseminarium.

En film om dagarna finns på vår Youtube kanal https://youtu.be/C8FTZr_k3NE

WEBBINARIER – MÄLARINARIER

”Mälarinarium” är en timmes webinarier som SLU håller i tillsammans med MVVF. Temat är information om pågående miljöövervakning och även pågående forskning på SLU som rör Mälaren. Under 2023 hölls tre webinarier via skype:

- 10 mars, tema grundvatten
- 15 juni, tema fisk samt CyanoAlert
- 26 september, tema klimatförändringar kopplat till våtmarker och översvämningar

Samtliga Mälarinarier finns tillgängliga på förbundets Youtube-kanal, [Mälarens vattenvårdsförbund - YouTube](#)

Stötta medlemmarna att nå målet god status i alla vattenförekomster

Samordna planering, finansiering och genomförande av åtgärder samt stötta med sakkunskap

Ansökningar om medel för åtgärder

Under 2023 har Mälarens vattenvårdsförbund skickat in/deltagit i följande ansökningar:

Ansökan	Avsändare/Mottagare	Sökt belopp	Beviljat belopp	Period
Waterlore: Natur- och kulturavsnaspekter på humanhydro-bio-klimat nätverk (SU huvudsökande)	FORMAS	9 139 110 kr	Besked mars 2023, beviljades ej	2023-2027
Ogulligt sjögull i Mälaren och Arbogaån (bekämpning av sjögull)	Västerås stad/Länsstyrelsen LONA-bidrag	4 723 200 kr	4 723 200 kr	2024-2027
LONA återställ (Åtgärder Limstabäcken)	Sala kommun/Länsstyrelsen LONA-bidrag	900 000 kr	900 000 kr	2024-2027
LONA Återställ (Åtgärder Hjulstabäcken)	Sala kommun/Länsstyrelsen LONA-bidrag	432 000 kr	432 000 kr	2024-2027

Risakanalys av Mälaren

Mälarens vattenvårdsförbund tog under 2021 fram en riskanalys för Mälaren. Onsdag den 19 april 2023 samlades 40 deltagare från 15 olika organisationer för att fortsätta att arbeta med riskanalysen. De som deltog kom från SLU, LRF, länsstyrelsen, Naturskyddsföreningen, Skogsstyrelsen, Mälarens båtförbund, kommuner och vattenverk. Syftet med arbetet är att få en gemensam bild av vad som är de största utmaningarna för Mälaren.

Bekämpning av sjögull i Mälaren

Bekämpningen av sjögull har fortsatt under 2023 i samverkan med berörda kommuner, länsstyrelser och Mälarens vattenvårdsförbund. Under

2023 har bekämpningen fokuserat på områden med mycket båttrafik, då det innebär ökad spridningsrisk. Ytterligare ett område har avlysts från båttrafik, Mellansundet i Västerås kommun. Detta för att förhindra ytterligare spridning. Vi har även provat en ny metod under 2023 för bekämpning i form av handplockning av sjögull med dykare. De nya flytande dukarna, som lades ut på prov 2022 på några platser, klarade vintern 2022-2023 bra, och fler har lagts ut under 2023. En del av de äldre ramarna, hade blivit demolerade av väder och vind och samlades in för skrotning/återvinning.

Under sommaren drabbades sjögullsbestånden av någon form av sjukdom, vilket ledde till att stora bestånd försvann. Nästan all sjögull i Arbogaån är försvann helt, och även stora delar av bestånden i Kungsör. Forskare från SLU har kopplats in, och studerar nu förloppet och sjukdomen, för att kunna hjälpa till med svar om sjukdomen och hur det kommer att påverka utbredningen av sjögull i Mälaren framöver.

Bild: döende Sjögull augusti 2023. Foto: Carina Tennfors

Åtgärdssamordnare Sagån-Mälaren och Svartån

Under samordningsåret 2023 har LOVA-projektet ”Åtgärder för bättre vattenstatus – Sagån och Svartån” fortskridit i bra takt. Projektet involverar åtgärdsprojekt inom Svartåns avrinningsområde tillsammans med åtgärdssamordnaren som tillträdde hos Västerås Stad. Åtgärdssamordnarna för Sagån har prioriterat lite av sin tid att få åtgärdssamordnaren för Svartån att komma på plats. Projektet i sig drivs via Sagåns vattenråd och deras beviljade LOVA-medel för åtgärdssamordning och det löpande arbetet med redovisning delas mellan Sagåns och Svartåns åtgärdssamordnare. Svartåns vattenråd har även fått extra stöttning med processledning under 2023.

2023 har ett flertal åtgärder startats upp som sedan kommer avslutas 2024. Året har präglats både av torka och kraftig nederbörd följt av översvämningar vilket har försvårat anläggningen av de åtgärder som planerats. Åtgärderna har blandade teman med allt från gäddvåtmark i jordbrukslandskap till flödesbuffrande våtmarker i skogslandskapet. Gemensamt för samtliga är att de anläggs till låg kostnad i alla led, från administration till anläggning.

Nätverket för åtgärdssamordnare som startades upp under 2021 har under 2023 haft ett digitalt möte parallellt med kontinuerligt löpande stöd. I åtgärdssamordnarnätverket planeras regelbundna fysiska och digitala träffar 2024.

I slutet av 2023 arbetade MVVFs åtgärdssamordnare bland annat för uppstart av ett nytt projekt tillsammans med vattenmyndigheten kring kraftigt modifierade vatten där Hjulbäckens avrinningsområde som ligger inom Sagåns avrinningsområde är utpekade pilotområde.

Återställd våtmark i Sagån. Foto: Viktor Kärvinge

LAVA - lokal administration av vattenvårdsåtgärder

Inom ramen för LIFE IP Rich Waters projektutveckling, har vi påbörjat ett samverkansprojekt med Vattenmyndigheten och Sagåns vattenråd kring ett nytt arbetssätt för lokalt förankrade åtgärdsförslag. Samverkansprojektet är ett pilotprojekt under Havs- och Vattenmyndigheten och Vattenmyndigheten där Hjulbäcken (inom Sagån) är ett utav pilotområdena.

Idén växte fram inom samarbetet mellan Mälarens vattenvårdsförbund och Sagåns vattenråd. Här väcktes tanken om ett nytt arbetssätt för att ta fram åtgärdsprogram för vattenförvaltningen. Arbetet handlar om en bättre förankring av vattenförvaltningens åtgärdsprogram i jordbruksdominerade vattenförekomster som anses vara kraftigt modifierade. Lokala organisationer med förankring i jordbrukarkretsar identifierar åtgärder för bättre vattenkvalitet, som är utan målkonflikter med livsmedelsproduktionen. Målsättningen är att när arbetet är slutfört kan Vattenmyndigheten fastställa den lokalt framtagna planen som åtgärdsprogram för vattenförekomsten.

Metoden för arbetet och identifierandet av åtgärderna i lokala vattenvårdsplaner/program utformas i samarbete mellan markägare, vattenråd, åtgärdssamordnare, kommuner och Vattenmyndigheten.

Åtgärderna som identifieras lokalt och fastställs i det lokala åtgärdsprogrammet rör framför allt hydromorfologi (fysiska förändringar) och övergödning,

Leverabler:

- Åtgärdsplan som täcker åtgärder tillräckliga att nå god ekologisk potential i Hjulbäcken, som är en del av Sagåns avrinningsområde.
- Färdigställd arbetsmetod att föreslå för Vattenmyndighetens fortsatta arbete med vattenförvaltningen.
- Underlag/metod att föreslå berörda kommuner att integrera i kommunala vattenplaneringen.
- Uppskattning av kostnader, kompetensbehov mfl resurser för uppskattat genomförande i hela Sagåns avrinningsområde.

Projektet har fått ringar på vattnet och planeras att kopieras till områden inom Enköpingsåns avrinningsområde 2024. LAVA i Hjulbäcken slutförs i juni 2024.

Stöd till åtgärder inom kommunerna

UTBILDNING KOMMUNERNAS ROLL I VATTENFÖRVALTNINGEN

Under 2019 tog projektet MER fram ett utbildningsmaterial för målgruppen nya politiker som berörs av vattenförvaltningen. Under 2023 har vi uppdaterat utbildningen för att stämma med det nya åtgärdsprogrammet (2022-2027). Vattenmyndigheten har beslutat att göra anpassade varianter av utbildningsmaterialet vilket kommer att göra materialet tillgängligt över hela Sverige.

Utbildningen har hållits av förbundet:

23/3	MVVF:s politikerdag, Stockholm, 50 deltagare
14/6	Framtidsverkstad Örsundaån, Heby, 62 deltagare
13/9	KS Håbo kommun, 18 deltagare
19/9	MVVF:s digitala kvällsutbildning för politiker, 24 deltagare
6/10	Utbildningsdag Kolbäcksån, digitalt, 30 deltagare
22/11	Hjälmdagen, Katrineholm, 35 deltagare

Utbildningsmaterialet har 2023 beställts av 26 personer.

LIFE IP Rich Waters

MVVF deltar i delprojekten C4 som syftar till att skapa mer resurser till vattenarbetet och C18 som syftar till att samordna mätningar och källspårning av miljögifter i distriktet. MVVF deltar indirekt i delprojektet C2 som omfattar vattenplanering.

PROJEKTUTVECKLING MED FOKUS PÅ KOMMUNER

KOMPETENSUTVECKLING FÖR KOMMUNERNA

I projektbeskrivningen för Rich Waters ingår att i C4 bygga upp en funktion för att söka finansiering till åtgärdsprojekt. Funktionen ska hjälpa till att bygga upp kommunernas egen kompetens kring att utveckla projekt och söka pengar till dessa (med slutmålet att fler åtgärder ska bli genomförda). Under 2023 har arbetet med kompetensutveckling främst skett inom nätverket för projektutveckling där vi hållit 8 stycken digitala seminarier:

24 februari, *Stödet Skydda, bevara och återställa akvatisk mångfald*, 30 deltagare

29 mars, *Att arbeta med projektutveckling i en mindre kommun*, 20 deltagare

5 maj, *Öppet möte, ta med dina projektförslag och få feedback*, 5 deltagare

14 september, *Information om Interregprogrammen*, 10 deltagare

18 oktober, *Jordbruksverkets uthysning Vattenplaner*, 57 deltagare

7 november, *Vattenplaner del 2, så här gör du en vattenplan*, 28 deltagare

17 november, *LOVA-webbinarium, information och frågestund med LOVA-handläggare*, 17 deltagare.

14 dec, *Öppet möte, ta med dina projektförslag och få feedback*, 4 deltagare

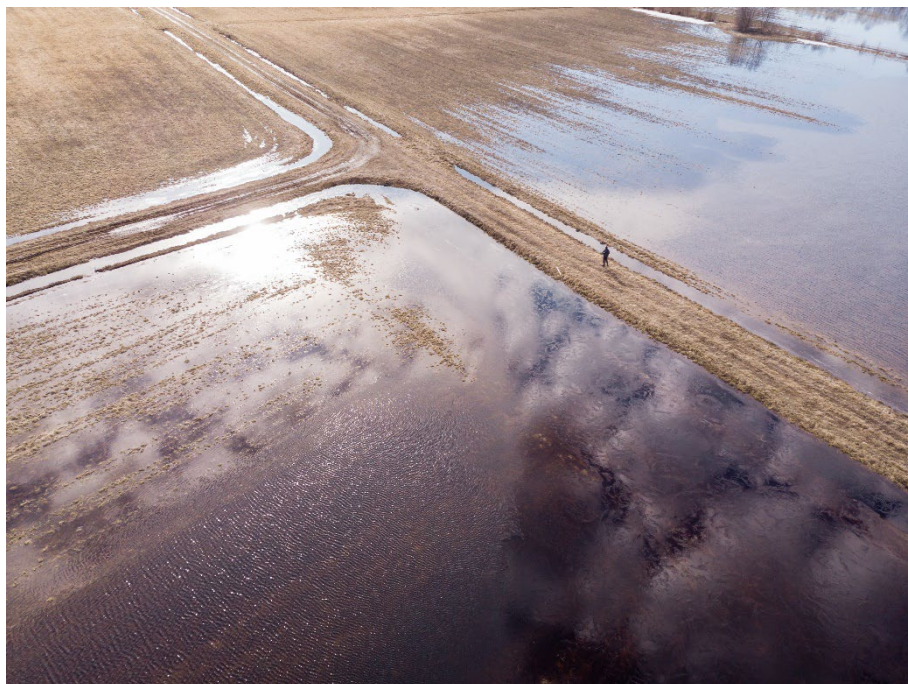

ÅRSHJUL UTLYSNINGAR

Inom MVVF vill vi göra det lättare för kommunerna att ha koll på utlysningar och projektansökningar. Därför har vi under 2023 tagit fram en översikt av utlysningar för året. Översikten finns på malaren.org och presenteras dels som ett årshjul, dels som en lista med kortfattade beskrivningar av bidragen.

KLIMAT, VATTEN OCH PROJEKTUTVECKLING

Det finns många beröringspunkter mellan klimatanpassningsåtgärder och vattenvårdsåtgärder. Förbundet har haft finansiering för en extra resurs att arbeta med detta på deltid under 2020-2023. Under 2023 har förbundet arbetat vidare med kunskapshöjande åtgärder inom området vattenvård kopplat till klimatanpassning, vilket resulterat i ny information på hemsidan under avdelningen: [Klimat och vatten | Mälarens vattenvårdsförbund \(malaren.org\)](http://malaren.org)

Genrebild. Foto: Erik Rahm, Mostphotos.

Under 2023 genomfördes en workshopserie på temat klimat och vatten som riktade sig till tjänstepersoner i medlemskommunerna, som stöd användes SMHIs material om kommunal klimatanpassning. Under tre hel-dagsträffar utspridda över året medverkade två kommuner samt länsstyrelserna i Västmanland, Uppland och Stockholm. De två deltagande kommunerna utvecklade i en förvaltningsöverskridande grupp en handlingsplan för klimatanpassningsåtgärder och ett styrdokument för skyfallshantering.

PROJEKTIDÉER FÖR STÖRRE ANSÖKNINGAR

Under 2023 arbetade vi vidare med de projektförslag som kom upp under de temabaserade workshopparna hösten 2021. De tre spår som följs upp är:

1. FRIA VANDRINGSVÄGAR I MÄLARENS TILLRINNINGSOMRÅDE

Under 2023 har en uppdatering av tidigare kartläggning från 2009 av Mälars- och Hjälmarvattendrag gjorts, inom ramen för LIFE IP Rich Waters. Den kommer att publiceras under våren 2024, och därefter kommer vi att arbeta vidare med konkreta projektförslag.

2. VATTENPLANERING KRING KOLBÄCKSÅN

Mälarens vattenvårdsförbund har fortsatt samordna kommunerna runt Kolbäcksån, och stöttat dem att ansöka om medel för åtgärdssamordnare. Hallstahammar, Fagersta och Surahammar sökte och beviljades under 2023 medel för detta, och sedan september är åtgärdssamordnaren

på plats och arbetar. Tillsammans med kommunerna arrangerade MVVF en digital utbildningsdag om vattenfrågor kopplat till Kolbäcksån, med sikte på politikerna i kommunerna. Utbildningen hölls den 6 oktober, och samtliga kommuner längs Kolbäcksån hade representant på plats. Arbetet planeras fortsätta med utbildning, information och åtgärder.

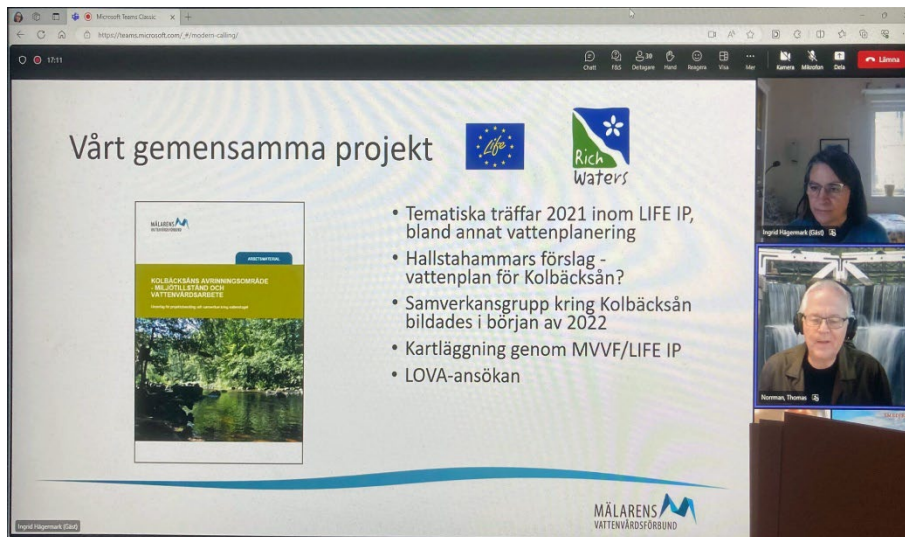

Bild: Det var god uppslutning till digitalt möte om Kolbäcksån i oktober 2023.

3. NÄTVERK KRING KARTLÄGGNING OCH ÅTGÄRDER MOT PFAS/PFOS

Under 2022 startade vi ett nätverk kring frågor som gäller PFAS. Nätverket samlar ett flertal medlemmar. I första hand vattenproducenterna, men alltfler kommuner och andra medlemmar har anslutit sig till nätverket. I en arbetsgrupp i nätverket har vi tagit fram en skrivelse angående PFAS-problematiken, som vi skickade in som en hemställan till regeringen den 8 december 2023. Skrivelsen finns att läsa på vår hemsida, malaren.org.

Provtagning. Foto: Johan Hammar.

C18 MILJÖGIFTER

Se under rubriken ”Översyn av miljögiftsövervakningen i Mälaren” på sid 18 under avsnittet ”Miljöövervakning” för information om Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhet i action C18 inom LIFE IP Rich Waters under 2023.

SEMINARIER OCH OMVÄRLDSBEVAKNING

Under året har vi arrangerat konferenser, fältbesök och webinarier på aktuella teman:

- Utbildning för nya politiker i vattenförvaltningen 23 mars i Stockholm. Ca 50 deltagare.
- Workshop riskanalys för Mälaren i Västerås den 19 april. Ca 45 deltagare.
- Samarrangemang om Inspirationsdag för åtgärdssamordnare, tillsammans med LIFE IP, 6-7 september i Västmanland.
- Digital utbildning för politiker om vattenförvaltning, kvällstid, 19 september. Ca 30 deltagare.
- Fältbesök för medlemmar, åtgärder vid Mungasjön i Västers. Ca 15 deltagare.
- Seminarium om projektfinansiering 19 oktober i Stockholm, tillsammans med andra ideella organisationer. Ca 20 deltagare.

Bilder upptill: från samverkansdag för att minska övergödningen i november 2023.

Bilder nedtill från vänster: fortsatt arbete med vår riskanalys av Mälaren i april 2023 samt bilder från då Mälarens vattenvårdsförbund och LIFE IP Rich Waters bjöd in till en utbildningsdag för politiker i mars 2023.

Tillhandahålla lättillgänglig information om Mälaren

Hemsidan

Hemsidan har uppdaterats löpande med aktuell information, publikationer m.m. under 2023. 26 nyheter har publicerats under året. Sex vattenvårdsråd med tillrinnande vattendrag till Mälaren har sedan 2021 sina hemsidor som undersidor till malaren.org.

Facebook & LinkedIn

Under 2023 har vi publicerat 43 inlägg på Facebook. Vi har även publicerat 20 inlägg på LinkedIn.

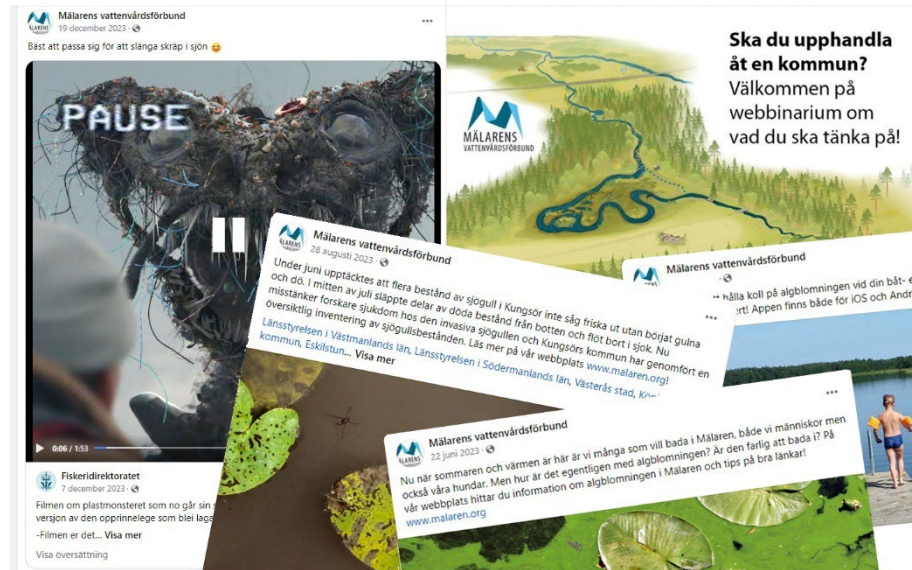

Bild: urklipp från några av våra inlägg i sociala kanaler.

Nyhetsbrev

MVVF har under 2023 skickat ut ett nummerat nyhetsbrev vid fyra tillfällen: 27/1, 14/3, 16/6, 7/11.

Inslag i media

Den 31 augusti sändes ett inslag i SVT Västmanland om sjögulldöden på Mälaren, ”Sjukdom kan ligga bakom massdöd av sjögull i Mälaren”.

Bild: SVT Västmanland (svt.se)

Utfall jämfört med budget 2023

Intäkter 2023	Budget VP	Utfall 231231	Differens
HaV, bidrag till nationell miljöövervakning	770 000	780 000	10 000
HaV, bidrag till utvecklingsprojekt stora sjöarna (miljöövervakning)	0	200 000	200 000
Bidrag Lst till CyanoAlert	0	172 500	172 500
Bidrag sjögullsbekämpning information, LOVA Eskilstuna	0	19 380	19 380
Bidrag från VM för utbildningsmaterialet "Kommunernas roll i Vattenförvaltningen"	0	52 200	52 200
Medlemsavgifter*	2 958 150	2 951 018	-7 132
Bidrag LOVA/HAV åtgärdssamordning	676 800	676 800	0
Bidrag LOVA/HAV åtgärdssamordning, del av inbetalt bidrag läggs som förutbetalad intäkt och används 2025 istället		-259 977	-259 977
Återföring av tidigare för stor avräkning av EU-bidrag i samband med budgetflytt till Lst	0	-141 314	-141 314
Summa intäkter direkt till MVVF	4 404 950	4 450 607	45 657
Bidrag LIFE IP Rich Waters, EU-bidrag via Lst Västmanland för lönekostnader*	956 250	1 219 432	263 182
Summa bidrag och intäkter totalt	5 361 200	5 670 039	308 839
Utnyttjande av förutbetalda intäkter	1 190 060	0	
Summa bidrag och intäkter 2023 samt förutbetalda intäkter	6 551 260	5 670 039	
Kostnader 2023			
Miljöövervakning			
Mälårövervakning bas (FOU-samarbete SLU)	1 078 260	1 069 898	8 362
Makrofyter	150 000	175 000	-25 000
Glacialreliktsinventering	50 000	51 900	-1 900
Sensorövervakning Sagån	32 000	32 000	0
Fjärranalys alger (CyanoAlert)	100 000	445 000	-345 000
Effektbaserade vattenanalyser		46 500	-46 500
Fiskövervakning	67 000	0	67 000
Miljöövervakning, personalkostnad	166 000	65 907	100 093
Summa miljöövervakning	1 643 260	1 886 205	-242 945
LIFE IP Rich Waters			
Personalkostnader projektutveckling via Lst U, C4**	815 150	1 162 701	-347 551
Personalkostnader medfinansiering MVVF, C4	143 850	191 649	-47 799
Konsultkostnader, C4	1 250 000	33 164	1 216 836
Personalkostnader miljögifter via Lst U, C18**	141 100	56 731	84 369
Personalkostnader medfinansiering MVVF, C18	24 900	11 084	13 816
Konsultkostnader, C18	190 000	0	190 000
Summa LIFE IP Rich Waters	2 565 000	1 455 329	1 109 671
Vattenvårdsprojekt			
Åtgärdssamordning Sagån/Mälaren, LOVA, konsultkostnader	75 000	17 450	57 550
Åtgärdssamordning Sagån/Mälaren, LOVA, personalkostnad 100%	728 500	495 276	233 224
Åtgärdssamordning Sagån/Mälaren, LOVA, resekostnader	20 000	43 455	-23 455
Summa Sagån/Mälaren åtgärdssamordning	823 500	556 181	267 319
Specialistkunskap, samordning nätverk och projektutveckling			
Sjögullsbekämpning	0	19 680	-19 680
Personalkostnader	462 500	306 603	155 897
Konsultkostnader och resekostnader	100 000	44 599	55 401
Summa specialistkunskap, samordning nätverk och projektutveckling	562 500	370 882	191 618
Information			
Information, konsultkostnader	100 000	105 573	-5 573
Information, personalkostnad	202 500	150 802	51 698
Summa information	302 500	256 375	46 125
Administration och ledning			
Förbundsmöten	75 000	64 526	10 474
Administration, ekonomi o ledning	559 500	730 326	-170 826
Diverse, oförutsett	20 000	8 138	11 862
Summa administration och ledning	654 500	802 990	-148 490
Övrigt			
Summa kostnader totalt	6 551 260	5 327 962	1 223 298
Därav direkta kostnader till MVVF	5 595 010	4 108 530	1 486 480
Resultat	-1 190 060	342 077	

Kommentarer till utfallet

Intäkter:

Mer intäkter än beräknat i år, tack vare möjligheter till ytterligare bidrag och medfinansiering.

Kostnader:

Miljöövervakning

Vi har fått extra bidrag för CyanoAlert och utvecklingsprojekt satellitbaserad övervakning på totalt 372 500 kr så de extra kostnaderna täcks av detta extra bidrag.

LIFE IP Rich Waters

Överskottet kommer av att vi budgeterat om i LIFE IP och flyttar konsultkostnader till personalkostnader istället. Överskottet kommer att användas till löner inom LIFE IP RW under 2024 istället

Sagån/Mälaren åtgärdssamordning

Projektet pausat och framflyttat. Arbetstiden har lagts på C4 inom LIFE IP Rich Waters istället sedan okt - 23. Överskottet kommer att användas till löner 2025 istället.

Specialistkunskap, samordning nätverk och projektutveckling

Överskottet beror främst på förflyttning av arbetstiden till projektet C4 inom LIFE IP Rich Waters.

Information

Med bidraget från Vattenmyndigheten inräknat blir totala kostnaden för information under 2023 endast 204 175 kr.

Administration och ledning

Total kostnad ca 130 000 kr högre än budgeterat för administration o ledning, beroende på att mer arbetstid har lagts på ledning och administration och mindre arbetstid på miljöövervakning och miljögiftsövervakning inom LIFE IP Rich Waters.

Summa kostnader

Kostnaderna är betydligt lägre än budgeterat. Det beror till störst del på att kostnader har förflyttats från konsultkostnader till personalkostnader inom LIFE IP Rich Waters, och kommer att användas till personalkostnader under 2024 istället för till konsultkostnader 2023. En annan orsak till överskottet jämfört med budget, är att vi har fått mer bidrag än vi budgeterat för, samt att vi använt konsulter i mindre utsträckning än budgeterat. En följd av att vi är flera på kansliet, och med det kan vi göra mer arbete själva.

Därav direkta kostnader till MVVF

Skillnaden mellan totala kostnader och direkta kostnader till MVVF, utgörs av den andel av personalkostnaderna, där bidraget ges direkt till Lst U. Det är de gråmarkerade rutorna under LIFE IP Rich Waters.

Förenklat årsbokslut för 2023

Havs- och vattenmyndighetens medelstilleddning till vattenvårdsförbundet för 2023 års miljöövervakning i Mälaren uppgick till 780 000 kr.

RESULTATRÄKNING					
Intäkter	Not	2020	2021	2022	2023
Erhållna bidrag & medlemsavgifter	1	5 481 179	4 657 228	4 523 226	4 450 608
Summa intäkter		5 481 179	4 657 228	4 523 226	4 450 608
Kostnader	2				
Undersökningskostnader*		-5 533 024	-4 462 090		
Administrationskostnader		-217 279	-198 617		
Miljöövervakning				-1 363 764	-1 886 205
LIFE IP Rich Waters				-370 500	-235 898
Övriga projekt, nätverk och samordning				-1 914 222	-927 062
Information				-126 805	-256 376
Administration och ledning				-788 893	-803 064
Summa kostnader		-5 750 303	-4 660 707	-4 564 184	- 4 108 605
Räntekostnader			-69		
Ränteintäkter					74
Resultat efter finansiella poster		-269 124	-3 479	-40 958	342 077
Resultat före skatt		-269 124	-3 479	-40 958	342 077
Skatt på årets resultat**		0	0	0	-6 272
Skatt pga ändrad taxering					
Årets resultat		-269 124	-3 479	-40 958	335 805

* Undersökningskostnader 2019-2021 omfattar även specialinsatser och projektet Mälaren - en sjö för miljoner.

** Utnyttjat tidigare års deklarerade underskott på totalt 311 606 kr, vilket ger ett skattemässigt resultat på ca 31 000 kr i år.

BALANSRÄKNING					
Tillgångar	Not	2020	2021	2022	2023
<u>Omsättningstillgångar</u>					
Kundfordringar		68 440	195 041	389 063	38 725
Aktuella skattefordringar		203 687	0	0	518
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		151 000	1 075 005	0	0
Övriga fordringar		450 132	293 662	127 097	0
Kassa och bank		3 608 584	2 009 700	2 746 156	3 396 002
Summa tillgångar		4 481 843	3 573 408	3 262 316	3 435 245
Skulder och eget kapital					
<u>Eget kapital</u>					
Balanserat resultat	3	893 295	620 069	616 590	575 632
Årets resultat		-269 124	-3 479	-40 958	335 805
Summa eget kapital		620 069	616 590	575 632	911 437
Skatteskulder					6 272
Övriga skulder					67 314
<u>Kortfristiga skulder</u>					
Leverantörsskulder		1 787 581	1 061 265	754 963	225 254
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4	2 074 192	1 895 553	1 608 726	1 763 659
Förutbetalda EU-bidrag				322 995	464 309
Summa kortfristiga skulder		3 861 773	2 956 818	2 686 684	2 523 808
Summa skulder och eget kapital		4 481 843	3 573 408	3 262 316	3 435 245

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Det förenklade årsbokslutet har upprättats enligt god redovisningssed. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Not 1 Erhållna bidrag & medlemsavgifter		2020	2021	2022	2023
Medlemsavgifter		1 514 000	1 581 987	2 787 006	2 951 000
Mälaren en sjö för miljoner		1 154 000	1 154 000	0	0
Övriga bidrag, ersättningar			227 241	83 820	19 399
Statliga bidrag		1 690 200	1 694 000	1 652 400	1 621 523
EU-bidrag				322 995	0
Förutbetalda intäkter		1 122 979	0	-322 995	-141 314
Summa erhållna bidrag		5 481 179	4 657 228	4 523 226	4 450 608

Not 2 Förändrad uppdelning av kostnader

Sedan förbundet bildades 1998, har kostnaderna delats upp på två områden, Undersökningskostnader och administrationskostnader. Under de 25 år som gått sedan starten, har verksamheten förändrats väsentligt i storlek och omfattning. Därför har vi valt att ändra uppdelningen av kostnaderna från och med i 2022, när vi går in i en ny fas, till att bättre spegla den verksamhet och framförallt den budget som läggs. De områden som summeras budgeten delas upp på är

- Miljöövervakning
- LIFE IP Rich Waters
- Övriga projekt, nätverk och samordning
- Information
- Administration och ledning

Därför har vi valt att lägga upp kostnadsredovisningen på samma sätt.

				Balanserat	Årets
Not 3 Eget kapital				resultat	resultat
Belopp vid årets ingång				616 590	-40 958
Resultatdisposition				-40 958	40 958
Årets resultat					335 805
Belopp vid årets utgång				575 632	335 805

Not 4 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31
Upplupna kostnader		625 556	325 775	300 798	195 754
Förutbetalda intäkter		1 433 636	1 533 528	1 307 928	1 567 905
Övrigt		15 000	36 250		
Summa		2 074 192	1 895 553	1 608 726	1 763 659

Västerås 2023-04-24

Mälarens vattenvårdsförbund

Solveig Nilsson Peter Vesper Bengt Strandberg

Elinor Caruth Åsa Sturestig Lars Greger

Vakant (Hallstaham- Rickard Malmström Jacques de Maré
mars kommun)

Anders Lindblom Carina Färm Daniel Hellström

Vakant (representant Cassandra Telldahl Vakant (Sjöfartsver-
för näringslivet) Bjelkelöv ket)

Per Pettersson

Vår revisionsberättelse har avgivits 2024-

Caroline Swartström

Ulla Persson

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 37 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 37 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 37 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 37 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 37 sider før denne side

Per Daniel Harry Hellström

ba4116a5-0a2e-4747-9e0c-030fb2c95ec7 - 2024-04-24 12:14:43 UTC +03:00
BankID / Freja eID - d4914394-ec73-4acc-9bcf-f0735df22301 - SE

PETER VESPER

b2f4b277-6a86-4377-92d7-87399a27517b - 2024-04-24 12:15:28 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 07e7ffcb-a95b-4c2c-85e0-1e1ef22ab845 - SE

JACQUES DE MARÉ

316553b6-fe99-4bc3-834f-76e03466a830 - 2024-04-24 12:15:23 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 0389a46a-c7fd-4b97-b492-627cc540db11 - SE

CARINA FÄRM

028c9d76-5fd7-47be-9a8d-0be9c98249ce - 2024-04-24 12:21:46 UTC +03:00
BankID / Freja eID - dba706cc-a527-425c-abf8-37ff556af296 - SE

BENGT STRANDBERG

0f85fb28-6a7d-4826-ac3b-59f494d4495f - 2024-04-24 12:25:40 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 5187e32d-7d92-4646-96a8-a03af264043f - SE

ELINOR CARUTH

5c7667e3-5fd1-4611-9b44-764318921f9a - 2024-04-24 12:27:45 UTC +03:00
BankID / Freja eID - c779d20e-16d5-42a3-8c38-0e7afd93f2fd - SE

CASSANDRA BJELKELÖV TELLDAHL

d208561d-1c7c-494a-92d3-530f171b8e4c - 2024-04-24 12:29:36 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 177a38f0-45e0-407c-a601-1e6e06c24bce - SE

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmitteckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 38 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 38 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 38 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 38 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 38 sider før denne side

Anders Lindblom

b29aa17e-2ef1-42ec-87a8-c4f2d57df61b - 2024-04-24 12:47:23 UTC +03:00
BankID / Freja eID - f0be2fae-a655-4154-a924-ce6cd91560bd - SE

SOLVEIG NILSSON

f0adab90-d640-40fa-b88e-912819e4661c - 2024-04-24 13:51:23 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 6cb6bd15-2b40-4696-b85e-e9dc7fc31e54 - SE

Per Eric Pettersson

97af6d45-ccb7-4ea9-a3af-31d1b031d1e9 - 2024-04-24 14:11:56 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 326e2861-a710-4742-951f-618b30a574b1 - SE

Anna Åsa Pernilla Sturestig

1cf700d1-5f52-49cd-b79f-16813406d7b6 - 2024-04-24 14:41:26 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 0249b1f8-c31e-4fa5-9690-80dde18a44c6 - SE

RICKARD MALMSTRÖM

39456c2c-a7da-48f1-90da-e6a5d2f13011 - 2024-04-24 23:11:20 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 6bf72836-9d9a-4c7e-9773-0a1e38490981 - SE

Lars Gustav Greger

b16e3405-2124-4282-b45b-bd5421712837 - 2024-04-25 13:55:14 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 5003cd63-45d8-46c8-b799-b5c23a809c1b - SE

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 39 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 39 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 39 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 39 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 39 sider før denne side

Anna Caroline Svartström

7b7de742-e6cf-4acc-a104-1e566173b6e6 - 2024-04-26 16:21:55 UTC +03:00
BankID / Freja eID - 2c49d03b-e539-4c6c-b5cd-9fa773b0ee09 - SE

Ulla Inga Kristina Persson

cf26af41-f0c7-43d4-81d0-4997f3091209 - 2024-04-26 20:41:45 UTC +03:00
BankID / Freja eID - b63d073c-6580-431f-b68e-84a0c9bcf39e - SE

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

Revisionsberättelse

Till förbundsstämman i MÄLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND

Org.nr. 878002 - 4090

Rapport om årsbokslutet

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsbokslutet för MÄLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND för år 2023.

Föreningens årsbokslut ingår på sidorna 33 - 35 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsbokslutet i allt väsentligt upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Förbundsrevisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsbokslutet upprättas och för att bokföringslagen tillämpas vid upprättandet av årsbokslutet. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett årsbokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsbokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsbokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsbokslutet.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsbokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på detta. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsbokslutet, däribland upplysningarna, och om årsbokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna i enlighet med bokföringslagen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Förbundsrevisorns ansvar

Jag har utfört en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig

grad av säkerhet om huruvida årsbokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsbokslutet har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för MÅLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND för år 2023.

Vi tillstyrker att förbundsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stadgarna.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsmed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Västerås, enligt datum som framgår av elektronisk signering.

Caroline Svartström
Auktoriserad revisor

Ulla Persson
Förbundsrevisor

Document history

COMPLETED BY ALL:

26.04.2024 19:40

SENT BY OWNER:

Caroline Swartström · 26.04.2024 15:11

DOCUMENT ID:

rkxEQuXYWR

ENVELOPE ID:

ByNX_QYb0-rkxEQuXYWR

DOCUMENT NAME:

Revisionsberättelse MÄLARENS VATTENVÅRDSFÖRBUND 2023-01-01--2023-12-31.pdf

2 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
Anna Caroline Svartström caroline.swartstrom@se.gt.com	Signed Authenticated	26.04.2024 15:14 26.04.2024 15:12	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1986/01/14) IP: 194.14.78.10
Ulla Inga Kristina Persson UIKPersson@hotmail.com	Signed Authenticated	26.04.2024 19:40 26.04.2024 19:36	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1951/07/18) IP: 213.100.223.243

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above. Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed